

har været med til at gøre tjekkiske industrivarer kendt over hele Europa. Man forstår derfor også de store vanskeligheder, som landet er blevet stød over for efter 2. verdenskrig som følge af fjernelsen af den store tyske minoritet, næsten 3,5 mill. mennesker, hvoraf langt størsteparten var beskæftiget i industrien. Det har endnu ikke været muligt at løse dette alvorlige arbejdskraftproblem, og Tjekkoslaviet vil sikkert endnu i mange år mærke følgerne af tabet af den sudetertyske arbejdskraft.

Desværre må man savne en skildring af de store økonomiske omvæltninger siden 1949. Det er kun sparsomme oplysninger, forf. giver på dette punkt, men man forstår vanskelighederne ved efter så få år at skulle give en præcis fremstilling af systemskiftet, der utvivlsomt har vendt op og ned på mange ting, og naturligvis har erhvervslivet endnu ikke kunnet indstille sig på de nye markeder. Fra i økonomisk henseende at være en mellemeuropæisk stat er Tjekkoslaviet nu blevet en østeuropæisk stat med alle de ændringer i den økonomiske struktur, der følger heraf.

Viggo Hansen.

Willy-August Linnemann: Syd for Pyrenæerne. Fire år i Spanien.
Gyldendals Boghandel 1953. 335 sider.

Under et fireårigt ophold, spændende fra 1949 til 1953, har forf. flittigt besøgt de allerfleste af Spaniens vigtige lokaliteter, til fods, på cykel, i bus og med tog, og takket være et voksende indblik i spansk sprog og mentalitet, har han kunnet give os en strålende skildring af hverdagens og festdagens Spanien, hvis rige traditioner endnu lever så intenst hos den jævne befolkning, mens politik er noget, der overlades til overklassen. Med et åbent øje for landets uhyre forskelligheder i naturforhold og befolkningens levevis og tænkesæt, lever han læseren sammen med bonden, landarbejderen, industriarbejderen, gadehandleren og præsteskabet, og i tilgift til det nutidige får man et fra de traditionelle turisthåndbøger dejligt frigjort indblik i landets historiske baggrund og dets vældige skatte fra fortiden.

Syd for Pyrenæerne er langt mere end en rejsedagbog. Linnemann er også en betydelig digter, og endda af dem, der ikke selv digter noget til, men lader landet og menneskene tale for sig. Som geograf er man ham taknemlig for denne skildring af Spanien og kan anbefale den på det varmeste, ikke blot til dem, der påtænker at rejse dertil, men også til dem, for hvem rejselektüre er den eneste forbindelse med den store verden omkring os. Man er i godt selskab med Linnemann.

Viggo Hansen.